

Handlingsplan gällande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Alla vuxna i förskolan och skolan som får kännedom om kränkningar i samband med verksamheten är skyldiga att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. Denne ska i sin tur göra en anmälan till huvudmannen som driver verksamheten.

Skolan/förskolan har skyldighet att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling och därför har varje enhet upprättat en likabehandlingsplan. Likabehandlingsplanen följs upp och ses över varje år och där redovisas de planerade åtgärder och det målinriktade arbete som skolan bedriver (se likabehandlingsplan för resp. enhet).

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns, elevs eller vuxens värdighet och har samband med de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Annan kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns, elevs eller vuxens värdighet.

Skolan har, precis som föräldrarna, ett ansvar för trakasserier och annan kränkande behandling även om handlingen utförts utanför skoltid, men som uppdagas i skolan eller påverkar skolans verksamhet. Detta ansvar sträcker sig också över handlingar som utförts via sociala medier, t ex mobiltelefon eller dator.

Både trakasserier och annan kränkande behandling består av gärningar som finns beskrivna i brottsbalken och flera av dessa kan tillämpas även på **sociala medier**.

Gärningarna är **misshandel, olaga tvång, olaga hot, kränkande fotografering, ofredande, förtal, förolämpning, sexuellt ofredande, sexuellt tvång, utnyttjande för sexuell posering, stöld, egenmäktigt förfarande, övergrepp i rättssak och skadegörelse**.

Vid varje händelse görs också en bedömning om det finns grund för en orosanmälan till socialtjänsten. Bedömningen görs av ansvarig lärare och rektor.

Varje händelse dokumenteras med hjälp av kränkning/tillbud/olycksfalls-rapport (se bilaga).

Skolan ska **alltid** polisanmäla:

- misshandel,
- kränkande fotografering,
- sexuellt ofredande, tvång och utnyttjande för sexuell posering
- stöld,
- skadegörelse,
- övergrepp i rättssak samt
- olaga hot som innefattar någon form av vapen, tillhygge.

När det gäller påstådda övriga gärningar

- vållande till kroppsskada,
- olaga tvång och hot,
- ofredande,
- förtal,
- förolämpning samt
- egenmäktigt förfarande

ska polisanmälan göras om det bedöms vara av allvarlig art. Bedömningen görs i samråd med berörda parter och ansvarig rektor. Annars följs insatsplan i likabehandlingsplanen (se enhetens likabehandlingsplan).

Dokumentation

Vid en situation då det skett en kränkning/tillbud/olycksfall, **SKALL** alltid:

1. En Kränkning/tillbud/olycksfalls-rapport fyllas i av personalen (se bilaga) och lämnas till förskolechef/rektor.
2. En bedömning görs om kränkningen är så allvarlig att det ska göras en anmälan till polis, socialtjänst eller om trygghetsteamet ska kopplas in.
3. Vårdnadshavare informeras om vilka åtgärder som sätts in.
4. Kränkningen behandlas därefter enligt åtgärder i respektive enhets likabehandlingsplan (se resp. enhets likabehandlingsplan).

Brottsliga handlingar, varav flera även kan tillämpas på sociala medier.

Brottsliga handlingar

- Olaga hot, 4 kap. 5 § BrB
- Ofredande, 4 kap. 7 § BrB
- Sexuellt ofredande, 6 kap. 10 § BrB
- Olaga förföljelse, 4 kap. 4b § BrB
- Förtal, 5 kap. 1 § BrB
- Förolämpning, 5 kap. 3 § BrB
- Kränkande fotografering, 4 kap. 6a § BrB
- Stöld, 8 kap. 1 § BrB
- Rån, 8 kap. 5 § första stycket BrB
- Egenmäktigt förfarande, 8 kap. 8 § BrB
- Skadegörelse, 12 kap. 1 § BrB

Definitioner

Olaga hot

- Hot om brottslig gärning
- Ägnat att framkalla en allvarlig fruktan.
- Egen eller annan persons säkerhet.
- Förtäckta hot.
- Bestämd personkrets.

Ofredande

- Ofredar annan.
- Handgripligen antastar eller medelst skottlossning, stenkastning eller oljud.
- Annat hänsynslöst beteende.
- Kännbar fridskränkning.
- Handfasta, fysiska beteenden.
 - Till exempel spotta, dra i kläderna och lägga krokben.

Kränkande fotografering

- Med tekniskt hjälpmedel i hemlighet ta upp bild av någon som befinner sig inomhus i en bostad eller på en toalett, i ett omklädningsrum eller ett annat liknande utrymme.
- Undantag om syftet och övriga omständigheter är försvarliga.
- Inte heller när det är ett led i en myndighets verksamhet.

Sexuellt ofredande

- Sexuellt berör eller förmår ett barn under 15 år att företa eller medverka i någon handling med sexuell innebörd, t. ex. genom en webbkamera.
- Blottar sig för annan (såväl barn som vuxna) på ett sätt som är ägnat att väcka obehag.
- Annars genom ord eller handlande ofredar på ett sätt som är ägnat att kränka personens sexuella integritet.

Förtal

- Utpekar någon som brottslig eller klandervärd i sitt levnadssätt.
- Lämnar uppgift som är ägnad att utsätta personen för andras missaktning.
- Missaktning.
 - utifrån de sociala värderingarna inom den utpekades samhällsgrupp eller personkrets.

Olaga förföljelse

- ”Stalking”
 - Utifrån gärningar som finns beskrivna i brottsbalken.
- Om var och en av gärningarna varit en del av en upprepad kränkning av personens integritet.
- Gärningarna ska objektivt framstå som påträngande eller besvärande eller annars som ett angrepp på personen ifråga.
- Upprepningen ska ha inneburit en kränkning.

Förolämpning

- Smäda annan.
 - Håna.
- Kränkande tillmäle eller beskyllning eller annat skymfligt beteende.
 - Skällsord, öknamn, beskyllning, föraktfulla gester eller signaler.
- Kan vara grovt brott (högre straff) om det utgör ett led i mobbning eller annat nedbrytande beteende.

Stöld, Rån

- Stöld innebär att utan tillåtelse ta föremål eller pengar som tillhör någon annan.
- Om stölden anses ringa räknas det som snatteri.
- Om stölden sker genom våld eller hot om våld räknas det som rån.

Misshandel

Den som tillfogar en annan person kroppsskada, sjukdom eller smärta eller försätter honom eller henne i vanmakt eller något annat sådant tillstånd.

Vållande till kroppsskada eller sjukdom

Den som av oaktsamhet orsakar annan person sådan kroppsskada eller sjukdom som inte är ringa.

Skadegörelse

- Skadegörelse är att förstöra eller skada fast eller lös egendom till men för annans rätt till egendomen.
- Om skadegörelsen varit till fara för någons liv eller hälsa kan den bedömas som grov.
- Ringa skadegörelse betecknas åverkan och skillnaden däremellan är samma som mellan stöld och snatteri.

Egenmäktigt förfarande

Det finns tre situationer då ett brott utgör egenmäktigt förfarande:

- Då gärningsmannen olovligen har tillgripit något men inte har någon avsikt att behålla det tillgripna.
- Då annans besittning olovligen rubbas på så vis att den rättmätige ägaren hindras att använda föremålet som det är tänkt.
- Då gärningsmannen med våld motsätter sig laga självtäkt (huvudsakligen att man själv tar tillbaka sin egendom om den har blivit stulen). Utövningen av våld omfattar inte bara personvåld utan kan även vara oriktat våld där gärningsmannen sliter i en sak.

Den som sätter lås på annans cykel och på så sätt hindrar ägaren att nyttja den liksom den som parkerar på annans parkeringsplats eller den som gör en nyckel oåtkomlig kan dömas för egenmäktigt förfarande.

Skadeståndsansvar

Finns möjlighet att få skadestånd i enlighet med skadeståndslagen.

- Personskada, 2 kap. 1 § SkL.
- Kränkning, 2 kap. 3 § SkL.
- Ansvar för vårdnadshavare, 3 kap. 5 § SkL.
- Arbetsgivarens ansvar, 3 kap. 1 § SkL.
- Ansvar för stat och kommun vid skada till följd av myndighetsutövning, 3 kap. 2 § SkL.

Mer om skadestånd för kränkning

- Brottets karaktär har stor betydelse.
- Schablonvärden finns för att avgöra storleken på skadeståndet.
 - Schablonerna för lättare brott är mindre tydliga.
 - Aldrig mindre än 5 000 kr om inte den drabbade begärt ett lägre belopp.